

Fordonspolicy (Beslutad i KF 080623)

Denna policy gäller trafiksäkerhets- och miljöaspekter på resor i tjänsten. Det är samtliga chefers ansvar att informera berörd personal om denna. Trafiksäkerhets- och miljöarbetet ska kontinuerligt förbättras vilket innebär att kravspecifikationen ska ses över och vid behov uppdateras varje år. Undantag från fordonspolicyerna ska fattas av respektive nämnd och rapporteras till inköpschef.

Hultsfreds kommun strävar i alla lägen efter att förebygga riskerna för att någon av våra anställda kan komma att drabbas av ohälsa och olycksfall. Detta innefattar även trafiksäkerheten och gäller oavsett om den anställda kör med kommunens fordon, med egen bil eller om cykel används. I första hand förespråkas kollektivt resande.

Hultsfreds kommun ska:

- varje år, som en del av det systematiska arbetsmiljöarbetet, gå igenom verksamheten och inventera och identifiera de risker som våra anställda utsätts för vid resor i tjänsten. Alla risker ska bedömas efter allvarlighetsgrad.
- varje år gå igenom trafiksäkerhetspolicyerna och vid behov uppdatera denna.
- se till att samtliga medarbetare har den kunskap, motivation, information och utbildning som krävs för att följa policyerna.
- följa upp att medarbetarna till alla delar lever upp till den gällande policyerna.
- följa utvecklingen inom trafiksäkerhetsområdet samt hålla sig à jour om nya lagar och förordningar.

Anställda inom Hultsfreds kommun ska:

- följa de lagar och regler som finns för trafikanter, exempelvis följa parkeringsregler, hastighetsbegränsningar, använda bilbälte och inte köra alkohol- eller drogpåverkade.
- innan körningen påbörjas ha övervägt påverkan av externa faktorer på tidsplanering och vägval. Tillräcklig tid ska avsättas för trafikproblem, mörkerkörning och problem orsakade av dålig väderlek.
- genom sitt körsätt och sitt övriga beteende alltid uppträda som en förebild i trafiken.
- alltid tillämpa tresekundersregeln, d.v.s. alltid hålla ett minsta avstånd till framförvarande fordon om tre sekunder.
- i första hand stanna vid telefonsamtal, i andra hand använda handsfreeutrustning.
- rapportera alla tillbud och olyckor så snart som möjligt till närmaste chef.

När cykel användas i tjänsten bör cykelhjälm användas.

Tjänstebilar

Syftet med kraven på tjänstebilar är att öka trafiksäkerheten för anställda och förtroendevalda vid bilresor och att minska miljöpåverkan. Med tjänstebilar avses alla fordon som leasas, köps, hyrs etc. för att användas inom kommunens verksamhet. Bilar som anskaffas/hyrs i huvudsak för persontransporter ska:

- erbjuda passagerarna bra skydd vid kollision, d.v.s. att bilen uppfyller säkerhetskraven för minst fyra stjärnor vid provning enligt Euro NCAP (European New Car Assessment Programme).
- ha en tjänstevikt i intervallet ca 1000 kg till ca 1600 kg. Vid större utrymmebehov, ex. vid flera resande eller betydande lastbehov kan tjänstevikten vara högre än 1600 kg.
- uppfylla miljöklass 2005 (s.k. EuroIV-kraven).
- ha en bränsleförbrukning understigande 120 g CO² per km, vilket motsvarar ca 5,0 l bensin/100 km eller cirka 4,5 l diesel/100 km (gäller minst 75 % av årligen anskaffade/hyrda bilar).
- alternativa fordonsbränslen ska eftersträvas.
- vara utrustade med motorvärmare och luftkonditioneringsanläggning.
- ha trepunktsbälten och nackskydd på de platser som används.
- ha bältespåminnare som signalerar ljud och ljus om bältet inte används när motorn är påslagen.
- ha bältessträckare.
- ha krockkuddar på såväl förarplats som passagerarplats.
- ha sidokrockkuddar.
- ha ABS-bromsar.
- ha antisladdsystem.
- ha antispinnsystem.
- genomgå service och underhåll enligt fordonsleverantörernas instruktioner.
- ha däck som har ett mönsterdjup som följer av lagstiftning.
- ha däck som inte är mer än fem år gamla. Detta gäller såväl sommar- som vinterdäck.
- ha alkolås

Egen bil

Användandet av egen bil för resande i tjänsten bör undvikas. Då resande med privat bil ändå är aktuellt bör den privata bilen uppfylla samma säkerhets- och miljökrav som tjänstebilar. Önskvärt är att bilar som används i tjänsten har:

- trepunktsbälten på de platser som används.
- krockkudde på förarplatsen.
- uppfylla minst 1989 års avgaskrav.

Anställd som kör privat bil i tjänsten

Du som anställd ansvarar för att ditt fordon är i kördugligt skick samt har gällande trafikförsäkring enligt lag. Som anställd erhåller du milersättning för de mil du kör i tjänsten. I milersättningen ingår kostnader för bensin, slitage, försäkring, skatt, eventuell självrisk mm. Förvaltningschef kan i särskilda fall besluta att annat än nedanstående ska gälla. Om du som anställd drabbas av en trafikolycka med skador som följd gäller följande:

Vid eget vållande (vållandefrågan utreds av försäkringsbolaget): Du får själv stå för kostnader såsom ev. bonusförlust, självrisk, egna tillhörigheter. Kommunen ansvarar för sina tillhörigheter och ersätter dessa. Det är därför mycket angeläget att kommunens egendom endast medförs i bilen när så krävs för resans syfte.

Personskada: Fordonets trafikförsäkring ersätter eventuella personskador.

Vid annans vållande (vållandefrågan utreds av försäkringsbolaget): Det vållande fordonets trafikförsäkring ersätter normalt samtliga personskador, skador på ditt fordon samt i vissa fall annan medförd egendom. Den som har egendom i en bil och blir påkörd kan få sina skador ersatta av det vållande fordonets trafikförsäkring. Men detta är en ansvarsförsäkring och det krävs att man riktar ett anspråk på det vållande fordonets ärgare, d.v.s. bilen och dess försäkringsbolag, och i detta krav kan man ta upp att även annan egendom (medhavd) blivit skadad och kan då kanske få ersättning för detta (såväl kommunens egendom som den enskildes).

Anställd som kör kommunens fordon i tjänsten

Kommunen har sina fordon helförsäkrade, och står för eventuella självrisker i samband med skada. Föraren har ett stort ansvar för fordonets framfart. Framfarten ska anpassas till rådande förhållanden.

Om kommunen hyr fordon kan uthyraren naturligtvis ha vissa krav. Andra självrisker kan gälla, men principerna om vållande, personskador, tjänsteresor och transportförsäkring är desamma. Vid leasingavtal har kommunen försäkring men vid hyra av andra fordon ska uthyraren ha försäkring.

Transportförsäkring

Utöver fordonsförsäkringen har kommunen en transportförsäkring som kan ersätta skador på egendom vid lastning och lossning samt under färd. Självriskens är 1 basbelopp

d.v.s. ca 40 000 kr. Skador under detta belopp kan därför inte ersättas ur transportförsäkringen.

Tjänstereseförsäkring

Kommunen har en tjänstereseförsäkring som kan ersätta personskador, skadad/stulen medhavd egendom (såväl kommunens som personlig) även om denna egendom finns i ett fordon. Med tjänsteresa menas en av arbetsgivaren bekostad och beordrad resa utanför den ordinarie arbetsplatsen.

Rutiner för transport av brukare i brukarens egen bil

1. Arbetsledaren bedömer nyttan/lämpligheten att kommunens personal kör brukares bil. Detta tillstånd kan lämnas generellt eller vid varje enskilt tillfälle.
2. Kommunens personal kan inte beordras att skjutsa brukare i brukares bil såvida det inte särskilt ingår i tjänsten.
3. Respektive brukare svarar för att fordonet har gällande och erforderlig motorfordonsförsäkring.
4. Vid trafikolycka ska brukarens försäkringsbolag utreda och ersätta eventuella skador. Självrisk och bonusförlust betalas av brukaren.
5. Vid skada på brukarens fordon (singelolycka, parkeringsskador m.m.) ska brukarens försäkringsbolag ersätta eventuella skador. Självrisk betalas av brukaren.

Rutiner för transport av barn i privatbil

1. Om barn ska skjutas i personals och/eller föräldrars/vårdnadshavares privatbilar ska skriftligt samtycke inhämtas från föräldrar/vårdnadshavare. Därutöver bör föräldrar/vårdnadshavare muntligt informeras vid varje tillfälle.
2. Arbetsledaren bedömer hur ofta samtycket ska förnyas. Det är viktigt att påpeka för föräldrar/vårdnadshavare att samtycket när som helst kan återkallas.
3. Kommunens personal kan inte beordras att skjutsa barn i privatbil såvida det inte särskilt ingår i tjänsten.
4. Respektive bilförare svarar för att fordonet har gällande trafikförsäkring. Vid trafikolycka i samband med transport av barn i privatbilar är det i första hand fordonets försäkringsbolag som ska utreda och ersätta eventuella skador och i andra hand kommunens olycksfallsförsäkringsbolag. Kommunen betalar inte eventuella självrisiker eller bonusförluster.